

Bet. o. f. t. beslutn. vedr. offentliggørelse af hemmelige rådsprotokoller

Til beslutningsforslag nr. B 24. Betænkning afgivet af Europaudvalget den 12. april 1996

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om offentliggørelse af hemmelige rådsprotokoller

[af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL)]

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder og har stillet spørgsmål til udenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres, Centrum-Demokraternes, Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* (Enhedslistens og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Mindretallet finder, at regeringens besvarelse af de stillede spørgsmål er helt utilfredsstillende. Især står to vigtige spørgsmål tilbage uden reelt svar. Det ene spørgsmål er, om det er i strid med grundloven og ministeransvarlighedsloven, at Folketinget vedtager gennemførelseslove uden at kende hele retsgrundlaget, dvs. uden at kende de til en EU-retsakt knyttede hemmelige erklæringer. Det andet spørgsmål er, om hemmelige erklæringer, som den danske regering har tilsluttet sig, er folkeretligt bindende for Danmark.

Regeringen har ikke i sine svar på spørgsmål angående disse to problemer været i stand til at give - eller har ikke villet give - en udtømmende besvarelse. Vi ved derfor stadig ikke, om danske regeringer har ført en grundlovsstridig praksis gennem årene. Vi ved heller ikke, i hvilket omfang de allerede vedtagne og

eventuelt kommende hemmelige erklæringer forpligter Danmark.

Mindretallet finder derfor ikke, at regeringen har været i stand til at tilbagevise følgende synspunkt: Det er stridende mod ministeransvarlighedsloven og grundloven, hvis der vedtages en gennemførelseslovgivning, uden at samtlige folketingsmedlemmer kender hele retsgrundlaget. De hemmelige erklæringer anerkendes ikke af EF-Domstolen som en del af EU-retten, men må til gengæld regnes som folkeretligt bindende internationale aftaler og er derfor - set i forhold til dansk ret - en forpligtende del af retsgrundlaget. I de tilfælde, hvor Folketinget har vedtaget gennemførelseslovgivning uden at kende de tilknyttede hemmelige protokoller, har der altså været tale om, at Folketinget er blevet ført bag lyset af regeringen, idet Folketinget har fået oplyst, at der var tale om implementering af en EU-retsakt, mens realiteten var, at der var tale om implementering af en EU-retsakt samt en dertil knyttet folkeretligt forpligtende aftale.

Dette betyder efter mindretallets opfattelse, at ministeransvarlighedslovens § 5, stk. 2, i en række tilfælde uden tvivl er overtrådt, fordi skiftende regeringer har fortiet oplysninger af væsentlig betydning for Folketingets bedømmelse af sagerne. Mindretallet finder det endvidere fuldstændig utilfredsstillende, at regeringen ikke har villet tilsende Folketingets Europaudvalg en liste over de tilfælde, hvor EU-lovgivning er gennemført som dansk lov, uden at samtlige folketingsmedlemmer har haft